

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1117/21-J

Název	Dóza - středisko volného času Velké Meziříčí, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 10/2, 594 01 Velké Meziříčí
E-mail	info@dozavm.cz
IČ	69 650 560
Identifikátor	600 031 021
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Bc. Alena Vidláková
Zřizovatel	Město Velké Meziříčí
Místo inspekční činnosti	Komenského 10/2, 594 01 Velké Meziříčí
Termín inspekční činnosti	19., 20. a 22. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušného školního vzdělávacího programu v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dóza – středisko volného času Velké Meziříčí, příspěvková organizace (dále „středisko“) vykonává činnost domu dětí a mládeže. Středisko zajišťuje zájmové vzdělávání v místě svého sídla a na odloučených pracovištích, a to v průběhu celého roku. Vzdělávací nabídka je směřována ke všem věkovým kategoriím, většina účastníků jsou žáci základních škol. Počet účastníků průběžně klesá. Ve školním roce 2021/2022 bylo k datu inspekční činnosti přihlášeno 780 zájemců do 84 kroužků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka střediska vychází při řízení organizace ze školního vzdělávacího programu a Koncepce rozvoje pro období 2017 – 2021. Stanovené cíle úzce souvisejí s posláním zařízení a většinu se jich daří postupně naplňovat. Středisko vytváří podnětné zázemí pro smysluplné trávení volného času, nové poznávání, osobní rozvoj a rozvoj zájmů a zálib dětí, mládeže i dospělých. Dobře funguje propojování aktivit střediska s činnostmi dalších organizací v místě a okolí. Nedaří se získávat relevantní informace o případné potřebě podpůrných opatření účastníků, jako důležité podmínky pro realizaci integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kterou středisko ve svých dokumentech deklaruje.

Dílčí řídicí kompetence delegovala ředitelka střediska účelně na zástupkyni a koordinátory jednotlivých oddělení. Informační systém využívá kombinace dostupných komunikačních kanálů. Speciální elektronický systém pro vedení evidence, účetnictví a statistik je efektivně využíván v každodenní práci. Úzký osobní kontakt interních pedagogů umožňuje rychlé ústní předávání aktuálních informací. Sdělení určená pro zákonné zástupce jsou snadno dostupná. Vnitřní směrnice střediska jednoznačně stanovují pravidla fungování. Kontrola jejich dodržování však není vždy důsledná.

Všichni interní pedagogové střediska aktivně pracují na svém osobnostním a odborném rozvoji. Průběžně se vzdělávají za využití nabídek adekvátních školení a workshopů a aktivně vyhledávají další zdroje pro svůj rozvoj a náměty k realizaci činností. Účastní se vzdělávacích aktivit zaměřených např. na nové podněty v jimi vyučovaných oblastech, rozvoj pedagogických dovedností a organizačních kompetencí, způsoby efektivní komunikace, zvládnání nevhodného chování dětí. Součástí jejich profesního portfolia je reflexe absolvovaných akcí dobře využitelná ke zkvalitnění další práce. Velmi přínosné je sdílení zkušeností a námětů mezi sebou i s pracovníky jiných zařízení, včetně sdílení manažerských dovedností ředitelky střediska s řediteli obdobných školských zařízení nejen v Kraji Vysočina. Externí pedagogové se většinou vzdělávají individuálně dle svých možností.

Kvalitu výchovně vzdělávací práce kontroluje ředitelka a její zástupkyně častými vstupy do jednotlivých kroužků a v případě zjištěných nedostatků metodicky vedou pedagogy k nápravě. Interní zaměstnanci provádí neformální vzájemné hodnocení v rámci úzké týmové spolupráce. Zpětná vazba od účastníků, zákonných zástupců i veřejnosti formou ústního sdělení, sdělení v médiích a na sociálních sítích je dostačující.

Prostory pro pravidelnou činnost zájmových útvarů probíhajících v budově střediska jsou dobře udržovány a pravidelně renovovány s cílem využívat výchovného působení esteticky kvalitního prostředí. V době od poslední inspekční činnosti byla vyměněna většina nábytku, zakoupeny nové počítače a tablety včetně výukových programů, zapůjčena další 3D tiskárna, doplněny pomůcky pro rozvoj polytechnické výchovy, nástroje pro hudební vzdělávání, rozšířena sbírka kostýmů, kultivován dvorek s altánem pro realizaci venkovních aktivit atd.

Rozšíření prostor o další dvě učebny (zrcadlový sál a multifunkční učebna) umožnilo zkvalitnit vzdělávání a navíc středisko získalo bezbariérový přístup do části objektu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost probíhala převážně v hodinách pravidelných zájmových útvarů. Vedoucími kroužků byla vždy navozena klidná a vstřícná atmosféra. Skladba na sebe navazujících aktivit byla promyšlená. Pedagogové vycházeli z dosažených dovedností a zkušeností účastníků a kladli na ně přiměřené požadavky. Předem stanovené cíle v případě potřeby vhodně upravovali v závislosti na počtu zúčastněných a jejich reakcích. Nízký počet účastníků umožňoval uplatňovat individuální přístup, popř. diferencovat náplň podle zdatnosti jednotlivců. Zvláště u mladších účastníků poskytovali potřebnou pomoc a radu. K účastníkům, kteří byli nováčky v zájmovém vzdělávání, přistupovali empaticky s cílem navodit atmosféru bezpečí a jistoty. Pochvalou a povzbuzováním posilovali jejich sebevědomí a chuť do další práce. Samozřejmostí bylo vedení k udržování pořádku. Při aktivitách sportovně zaměřených dbali pedagogové o dodržování pitného režimu a odpočinkových přestávek.

Účastníci se aktivně zapojovali do nabízených činností a projevovali radost z dílčích úspěchů. Neobávali se požádat o vysvětlení a zároveň zkoušet nové věci s využitím vlastní kreativity. V závislosti na zaměření kroužku rozvíjeli své pohybové, výtvarné, hudební a praktické dovednosti spolu s dalšími obecně využitelnými kompetencemi (k učení, ke zdravému životnímu stylu, komunikativní). Přínosem byly aktivity, které vedly ke spolupráci a podporovaly vytváření pozitivních vztahů. Účastníci si ochotně předávali své zkušenosti a pomáhali si.

Z oblasti spontánních činností bylo sledováno setkání matek s dětmi v pravidelně nabízené aktivitě Baby café. Děti se pod dozorem dospělých věnovaly hrám podle vlastního výběru a maminky měly prostor pro sdílení svých zkušeností. Obměnou bývá setkání doprovázené dvěma pedagogy střediska, kdy jeden provádí přiměřenou výchovně vzdělávací činnost s dětmi a druhý se věnuje většinou rukodělným činnostem s rodiči.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nabídka zájmových útvarů v rámci pravidelné výchovné a vzdělávací činnosti je pestrá (např. sportovní, taneční, rukodělné, hudební, jazykové, technické) a průběžně se obměňuje v souvislosti s novými trendy a poptávkou veřejnosti. V posledních letech nabízí středisko se zahájením nového školního roku vždy kolem 100 kroužků, přičemž na základě zájmu je jich realizováno přibližně 80. Pravidelná činnost je zajišťována i v některých základních školách v okolních obcích s cílem zvýšit dostupnost zájmového vzdělávání. Nedaří se vzbudit zájem o zájmové vzdělávání v řadách žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol, ač o to středisko dlouhodobě usiluje. Rozvoj kompetencí účastníků hodnotili pedagogové průběžně slovní formou s cílem podávat jim účelnou zpětnou vazbu, přičemž převažovala pozitivní motivace. Hodnocení celoroční činnosti jednotlivých zájmových útvarů jejich vedoucími bylo v řadě případů ryze formální, týkalo se spíše shrnutí obsahu vzdělávání nikoli naplnění cílů a posouzení rozvoje kompetencí účastníků.

Pedagogové střediska v případě potřeby poskytují každému účastníkovi adekvátní pomoc. Podrobnější informace od zákonných zástupců o speciálních vzdělávacích potřebách účastníků však středisko cíleně nezjišťuje. Vedoucí kroužků provádějí vlastní diagnostiku potřeb účastníků a v případě identifikace vhodnosti zvláštního přístupu k dítěti, je tento

postup pedagogy střediska uplatňován. Neznalost podpůrných opatření při vstupu účastníka do vzdělávání neumožňuje nastavit včas efektivní pomoc danému jedinci. Zákonné zástupce nadaných dětí dokáží pedagogové střediska vhodně nasměrovat do dalších organizací, které jsou schopné potenciál dítěte lépe rozvinout.

V oblasti příležitostných výchovně vzdělávacích činností jsou velmi přínosné jednorázové aktivity nabízené mateřským a základním školám v místě a okolí. Edukační obsah je tematicky zaměřen (často na prevenci rizikového chování), přičemž se postupně obměňuje a případně upravuje podle požadavků pracovníků školy. Velmi oceňované byly aktivity pořádané pro širokou veřejnost v době zákazu fyzické přítomnosti žáků ve vzdělávání. Venku pořádané aktivity a kreativní hry podpořily poznávání místopisu, rozvoj fyzické zdatnosti i sounáležitost účastníků všech věkových kategorií.

V průběhu hlavních prázdnin organizuje středisko většinou dva letní pobytové tábory v tuzemsku (taneční a tematický) a jeden v zahraničí (pro rodiče s dětmi) a sedm až osm příměstských táborů. Příměstské tábory nabízí středisko i na dobu vedlejších prázdnin, o tyto však není zájem. Realizované programy táborové činnosti byly vyvážené, zahrnovaly různorodé aktivity (sportovní, výtvarné, kreativní, vědomostní) a některé promyšleně navazovaly na pravidelnou zájmovou činnost. Pobytové tábory byly hodnoceny v samotném průběhu, bezprostředně po jejich ukončení a v rámci hodnocení letní činnosti střediska. Důraz byl kladen na sledování vývoje pravidelných účastníků. S využitím vyhodnocení realizované táborové činnosti jsou v dostatečném předstihu připravovány tábory na další školní rok.

Středisko naplňuje svůj úkol v oblasti pořádání místních, krajských a celorepublikových soutěží, a to vlastních i z pověření MŠMT. Jedná se např. o Florbal Cup, basketbalový turnaj, McDonald's Cup, turnaj minikopané, atletický pohár, atletický čtyřboj speciálních škol i základních škol, recitační soutěž. Účastníci střediska dosahují dobrých umístění v soutěžích v miniházené, střelecké, šachové, výtvarné, taneční atd.

Každoročně projde zájmovými útvary a akcemi, na nichž se středisko podílí, několik tisíc obyvatel Velkého Mezříčí a okolí. Zajišťování této činnosti je umožněno díky podpoře zřizovatele i široké spolupráci s různými partnery a podporovateli. Jedná se např. o městské příspěvkové organizace, Asociaci školních sportovních klubů, hasičské sbory, školy, média, neziskové organizace, podnikatele a dobrovolníky z řad rodičů a bývalých účastníků.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Zlepšení materiálních podmínek, včetně získání bezbariérového přístupu do části objektu
- Počet účastníků zájmového vzdělávání průběžně spíše klesá

Silné stránky

- Pestrá nabídka pravidelných i jednorázových zájmových aktivit, která je průběžně obměňována v souvislosti s novými trendy a vývojem zájmu veřejnosti
- Kvalitní další vzdělávání interních pedagogů spolu s aktivním podílem na vlastním osobnostním a odborném rozvoji

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedůsledný kontrolní systém
- Nedostatečné získávání informací o potřebě podpůrných opatření účastníků

- Celoroční hodnocení výsledků vzdělávání jednotlivých zájmových útvarů ze strany vedoucích je často formální

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Provádět důsledně kontrolu dodržování vnitřních směrnic střediska
- Zjišťovat speciální vzdělávací potřeby účastníků s cílem zajistit jim efektivní podporu
- Odstranit formalismus celoročního hodnocení výsledků vzdělávání zájmových útvarů a zaměřit se na posuzování rozvoje kompetencí účastníků

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program, ze dne 1. 9. 2021
2. Koncepce rozvoje školského zařízení na roky 2017-2021, z ledna 2017
3. Hodnotící zpráva o činnosti školského zařízení za školní roky 2017/2018, 2018/2019 a 2019/2020
4. Vnitřní řád školského zařízení, ze dne 1. 7. 2017
5. Organizační řád školského zařízení, ze dne 1. 1. 2020
6. Profesní portfolia pedagogických pracovníků
7. Zápisy z porad ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
8. Zápis ze schůzky externích pracovníků, ze dne 16. 9. 2021
9. Rozvrh zájmových útvarů ve školním roce 2021/2022
10. Deníky zájmových útvarů ve školních letech 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022
11. Přihlášky účastníků do zájmových útvarů ve školním roce 2020/2021
12. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů, ze dne 4. 9. 2017
13. Dokumentace k zajištění letních táborů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ludmila Dobalová
školní inspinspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ludmila Dobalová v. r.

Bc. Renáta Hánová
kontrolní pracovnice

Renáta Hánová v. r.

V Jihlavě 27. 10. 2021

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Bc. Alena Vidláková
ředitelka školy

Alena Vidláková v. r.

Ve Velkém Meziříčí 9. 11. 2021